

Bakgrunn – OEDs forslag til utredningsprogram

De samlede beiteressursene og muligheten til å utnytte dem, har betydning for hvor inngripende tiltak i deler av reinbeiteområdet vil være. Tiltak for å øke og tilgjengeliggjøre beiteområder uten tilknytning til planområdene for vindkraftverkene, er relevante for å redusere den samlede belastningen. I forbindelse med bygging av Storheia vindkraftverk, ble det for eksempel ryddet flyttlei til vinterbeiteområdet på Rissalandet.

Nordgruppa har beskrevet utfordringer med dagens drift. Reinen spres om vinteren og er vanskelig å holde samlet. Det er utfordrende å få flyttet reinen til kalvingsområdet på våren, og en del av reinen kalver i vinterbeiteområdet. Dette forsterkes fra sesong til sesong, da reinen vender tilbake til områder der den er født. Kalving i vinterbeiteområdene gir økt slitasje på beitet og hindrer ønsket årstidsvariasjon. Det bør derfor vurderes om det kan settes inn ressurser for å få samlet og flyttet reinen før kalving i de kommende sesongene. Nordgruppa opplyser også at minimalt med rein krysser RV 715 og trekker sørover til vinterbeiteområdene sør og vest for FV 715, som ikke er direkte berørt av Roan vindkraftverk.

Nordgruppa har vinterbeiteområder i nordvest (Flatanger) og nordøst (mot Namsenfjorden) som har vært lite benyttet i senere år. Området opp mot Flatanger inklusive planområdet for Innvordfjellet vindkraftverk, er også oppført som vinterbeiteområde i reindrifskartet. Områdene, bruken av dem, hvilke beiteressurs de representerer og hvordan det ev. kan tilrettelegges for økt bruk er i liten grad beskrevet i det foreliggende materialet.

Storheia vindkraftverk inngår i ett av tre vinterbeiteområder for Sørgruppa. Sør for Storheia vinterbeiteområde ligger Rissa vinterbeiteområde. Området er angitt som senvinterbeite i reindrifskartene, med et mindre område tidlig vinterland i sør (Olsøyheia) og større områder tidlig vinterland i øst (Tullheia, Vollas, Litjliheia mv). Sørgruppa har sist vinter benyttet Rissalandet til vinterbeite, og peker på at kryssing av FV 715 er en utfordring i den forbindelse.

Vinterbeiteområdet «Storheia» er rundt 130 km², mens planområdet til Storheia vindkraftverk oppgitt til 37,9 km² hvorav nedbygd areal er 0,76 km². Sør-Gruppa har forklart at de resterende delene av Storheia vinterbeiteområde er vanskelig å utnytte når det ikke er tilgang til de høyereliggende områdene rundt vindkraftverket. Disse områdene vil være nødvendige på ettvinteren i perioder med mye snø og/eller låste beiter. Den gjenværende delen av Storheia vinterbeiteområde utgjør et relativt stort areal. Det er behov for å kartlegge hvilke beiteressurser i Storheia vinterbeiteområde som er relativt upåvirket av vindkraftverket og hvordan det kan tilrettelegges for utnyttelsen av disse.

Lengst sør i beiteområdet Storheia er det et område mellom Rv 710 og Rv 718. Disse områdene er utbygd med hytter og tilrettelagt for friluftsliv. I en av fagrapportene er dette omtalt som områder som er vanskelig å benytte for reindrift. Beitepotensialet og muligheten for å legge til rette for utnyttelsen av disse områdene, er ikke kjent.

Rissa vinterbeiteområde dekker ikke hele Rissalandet. Det er et relativt stort, relativt urørt område utenfor distriktsgrensen. Området dekker blant annet planområdet til det som i 2006

ble meldt som Rissa vindkraftverk. Dette prosjektet ble senere trukket. Området har variert topografi, ganske store områder over tregrensa og høydedrag mellom 400 og 500 meter. I konsultasjon med Olje- og energidepartementet i 2013 pekte sørgruppa på at en innlemmelse av dette området i reinbeitedistriktet kunne være et aktuelt avbøtende tiltak.

Stansing av turbiner for å redusere unnvikelse og tilrettelegge for økt beite ev. også i kombinasjon med andre tiltak, er ikke beskrevet i faglitteraturen.

Tilleggsforing brukes i store deler av reindriften i Norge, men omfanget varierer. Reindriften på Fosen har ingen tradisjon for foring. Tilleggsforing som støtte/beredskap i vanskelige vintre og/eller for å styre arealbruken, er ikke beskrevet.

Optimalisering av flokkstruktur er i faglitteraturen pekt på som et tiltak for å styrke reindriften gjennom potensielt vanskelige vintre, samt øke kalveproduksjonen.

Oppretting, flytting og utbedring av hjelpeanlegg i distriktet, bør også vurderes. I KU 2008 ble følgende trukket fram:

Et ledegjerde rundt Ormsethfjellet/ Mefjellet eller litt vest for Steinheia nord-sør orientert ville gjøre at reindriften har mer kontroll på forflytningene til flokken og dermed kunne utnytte områdene bedre. En utbygging i de vestlige vinterbeitene kan for eksempel føre til at områdene i øst må brukes oftere om vinteren. Ledegjerder kan gjøre dette mulig.

Bygging av slakteanlegg ved Ormseth slik at de får solgt slakt før brunsten

Reindriften på Fosen har beskrevet hvordan reinen i vanskelige vintre, kan beite på hengelav i lavereliggende områder. Hvilket potensial som ligger i dette og om disse ressursene kan tilgjengeliggjøres i større grad, er ikke kjent.